

Πρωτοβουλία για την κοινωνική διαχείριση των απορριμμάτων

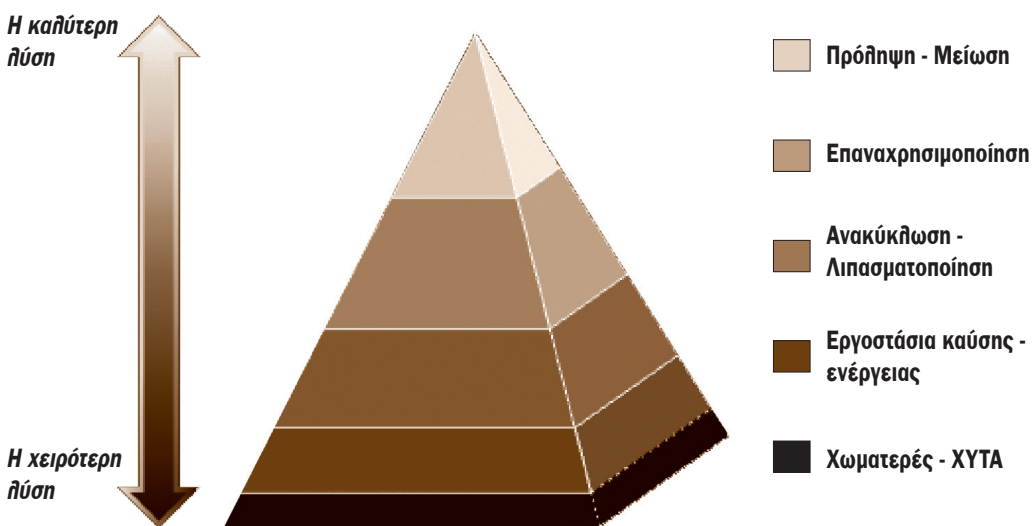
Κερδοσκοπική ή κοινωνική διαχείριση των απορριμμάτων;

Στην Ελλάδα σήμερα, τα αστικά στερεά απορρίμματα καταλήγουν είτε σε ανεξέλεγκτες χωματερές είτε σε χώρους υγειονομικής ταφής απορριμμάτων (ΧΥΤΑ). Ως μοναδική λύση για την αντικατάσταση των ΧΥΤΑ, προωθείται πανελλαδικά η εγκατάσταση εργοστασίων καύσης – ενεργειακής αξιοποίησης απορριμμάτων, που θα αναλάβουν ιδιωτικές επιχειρήσεις στα πλαίσια ιδιωτικοποίησης της διαχείρισης των απορριμμάτων. Είναι προφανές ότι το ενδιαφέρον των πολυεθνικών και εθνικών εταιρειών οφείλεται στο γεγονός ότι η διαχείριση των απορριμμάτων μπορεί να αποφέρει κέρδη. Κέρδη για τους επιχειρηματίες, τα οποία θα προκύψουν από τα επιπλέον οικονομικά βάρη που θα πληρώσουν οι πολίτες για την ιδιωτικοποιημένη διαχείριση απορριμμάτων και μάλιστα σε περίοδο οικονομικής κρίσης με τα εισοδήματα συνεχώς να μειώνονται και την ανεργία να αυξάνεται.

Η σημερινή κατάσταση με τις χωματερές και τους ΧΥΤΑ και η σχεδιαζόμενη με τα εργοστάσια καύσης – ενέργειας αποτελούν τις χειρότερες λύσεις διαχείρισης απορριμμάτων από κοινωνική, οικονομική και περιβαλλοντική άποψη.

Αυτό προκύπτει τόσο με βάση τα πορίσματα της επιστήμης παγκόσμια, όσο και με βάση τις ευρωπαϊκές οδηγίες και πολιτικές, σύμφωνα με τις οποίες οι καλύτερες λύσεις κοινωνικά-οικονομικά-περιβαλλοντικά είναι η πρόληψη-μείωση, η επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση-λιπασματοποίηση των απορριμμάτων. Οι λύσεις αυτές είναι οι φθνότερες, προστατεύουν το περιβάλλον, μπορούν να υλοποιηθούν από τις τοπικές κοινωνίες και τα οφέλη να τα καρπωθεί η κοινωνία και όχι οι κερδοσκόποι.

Στο παρακάτω σχήμα παρουσιάζεται η επιστημονικά και θεσμικά διεθνώς αποδεκτή ιεραρχία των μεθόδων διαχείρισης των απορριμμάτων, που αναδεικνύει τις λύσεις που ωφελούν τις τοπικές κοινωνίες.

Η Πρωτοβουλία για την Κοινωνική Διαχείριση των Απορριμμάτων αποτελεί μία ανοιχτή διαδικασία διαλόγου και δράσης. Έχει συγκροτηθεί με πρωτοβουλία ατόμων, κινήσεων και συλλογικοτήτων της Θεσσαλονίκης και της ευρύτερης περιοχής, που φιλοδοξεί να ενεργοποιήσει όλους τους κατοίκους της Θεσσαλονίκης και των γύρω περιοχών στο ζήτημα της διαχείρισης των απορριμμάτων. Για εμάς ο αγώνας αυτός αφορά στην ανατροπή των κερδοσκοπικών σχεδιασμών, που περιλαμβάνουν πανάκριβα και επικίνδυνα για τη ζωή εργοστάσια καύσης (που θα πληρώσουμε εμείς) και ταυτόχρονα στη δημιουργία των δομών εκείνων, που αντιμετωπίζουν το ζήτημα των σκουπιδιών με ολοκληρωμένο, σύγχρονο, φθινό και δημοκρατικό τρόπο με βάση την ανακύκλωση και την επιστροφή του κέρδους της στο σύνολο της κοινωνίας.

Ενωμένοι όλοι μαζί με τους κατοίκους των πληττόμενων περιοχών από τους ΧΥΤΑ και τα εργοστάσια καύσης, μπορούμε να αποτρέψουμε το νέο χαράτσι, που επιχειρούν να μας επιβάλουν οι ιδιωτικές εταιρίες «διαχείρισης»-καύσης απορριμμάτων.

Μπορούμε με τις δικές μας δυνάμεις και χωρίς να περιμένουμε κανέναν «σωτήρα», να πάρουμε στα δικά μας χέρια τη διαχείριση των απορριμμάτων κερδίζοντας εμείς τα χρήματα, την υγεία μας και το κομμάτι της ζωής που μας κλέβουν.

Για επαφή, επικοινωνία και συμμετοχή στην πρωτοβουλία και τις διαδικασίες της: kdiapor@yahoo.gr
<http://diapor.blogspot.com/>

ΟΧΙ στα εργοστάσια καύσης-ενέργειας
ΟΧΙ στις χωματερές

ΝΑΙ στην πρόληψη-μείωση
ΝΑΙ στην επαναχρησιμοποίηση
ΝΑΙ στην ανακύκλωση-λιπασματοποίηση

δύο «όχι»

Γιατί λέμε **ΟΧΙ** στους ΧΥΤΑ και στις χωματερές

- Επειδή **ρυπαίνουν** το έδαφος, τα νερά και τον αέρα και από εκεί οι ρύποι περνούν στα φυτά, στα ζώα και στον άνθρωπο.
- Επειδή έχουν **αρνητικές κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις** (απαξίωση γης, πτώση βιοτικού επιπέδου κλπ) για τους κατοίκους των γύρω περιοχών.
- Επειδή τα **οικονομικά και περιβαλλοντικά βάρη** τα πληρώνουν οι πολίτες διαμέσου των δημοτικών τελών για τη διαχείριση των απορριμμάτων και των φόρων που αντιστοιχούν στο κόστος της περιβαλλοντικής βλάβης.

Γιατί λέμε **ΟΧΙ** στα εργοστάσια καύσης – «ενεργειακής αξιοποίησης» απορριμμάτων

- Επειδή εκπέμπονται αέριοι ρύποι, μέταλλα, διοξίνες και φουράνια (τοξικές ουσίες, που μπορούν να προκαλέσουν **μεταλλάξεις και τερατογενέσεις**), καθώς και πολυαρωματικές ενώσεις (ουσίες καρκινογόνες και μεταλλαξιογόνες).
- Επειδή παρά την υπάρχουσα τεχνολογία αντιρύπανσης, **καμία εγγύηση δεν υπάρχει για 100% απόδοση, ούτε βέβαια για την αποφυγή ατυχήματος**. Η καύση απορριμμάτων είναι υπεύθυνη στο μεγαλύτερο ποσοστό παγκόσμια για τις εκπομπές διοξινών και φουρανίων στον αέρα.
- Επειδή η λειτουργία τους από ιδιωτική επιχείρηση είναι **πολλές φορές ακριβότερη** από τη λύση της ανακύκλωσης από δημόσιο ή αυτοδιοικητικό φορέα ή άλλο φορέα της τοπικής κοινωνίας.
- Επειδή οδηγεί σε **οικονομικά και περιβαλλοντικά βάρη**, που πληρώνουν οι πολίτες (διαμέσου των υπέρογκα αυξημένων δημοτικών τελών για τη διαχείριση των απορριμμάτων και των φόρων που αντιστοιχούν στο κόστος της περιβαλλοντικής βλάβης) και σε κέρδη για την επιχείρηση, που θα αναλάβει τη διαχείριση των απορριμμάτων.
- Επειδή σχεδιάζονται εργοστάσια, που για να λειτουργήσουν με το μεγαλύτερο δυνατό κέρδος, **θα εισάγουν απορρίμματα από το εξωτερικό**, μετατρέποντας έτσι την Ελλάδα σε σκουπιδότοπο της Ευρώπης.
- Επειδή για να πετύχουν τα εργοστάσια αυτά, πρέπει πρώτα να **αποτύχουν οι πολιτικές μείωσης, επαναχρησιμοποίησης, ανακύκλωσης και λιπασματοποίησης** των απορριμμάτων.

τρία «ναι»

Γιατί λέμε **ΝΑΙ** στην πρόληψη-μείωση των απορριμμάτων

- Επειδή **αποφεύγεται** μεγάλο μέρος των **περιβαλλοντικών επιπτώσεων** των απορριμμάτων.
- Επειδή **μειώνονται οι τιμές** χάρη στην αποφυγή περιττών εξόδων (πχ συσκευασίας) με όφελος για τους καταναλωτές.
- Επειδή **αποφεύγεται μέρος των φόρων** που αντιστοιχούν στο κόστος της περιβαλλοντικής βλάβης.
- Επειδή τα **οικονομικά και περιβαλλοντικά οφέλη** μπορούν να κατανέμονται **κοινωνικά δίκαια**.

Γιατί λέμε **ΝΑΙ** στην επαναχρησιμοποίηση των απορριμμάτων

- Επειδή **αποφεύγεται** μεγάλο μέρος των **περιβαλλοντικών επιπτώσεων** των απορριμμάτων.
- Επειδή **εξοικονομείται εισόδημα** για τους πολίτες (τα επαναχρησιμοποιημένα προϊόντα είναι φθηνότερα).
- Επειδή **αποφεύγεται μέρος των φόρων** που αντιστοιχούν στο κόστος της περιβαλλοντικής βλάβης.
- Επειδή **δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας** σε τοπικό επίπεδο.
- Επειδή τα **οικονομικά και περιβαλλοντικά οφέλη** μπορούν να κατανέμονται **κοινωνικά δίκαια**.

Γιατί λέμε **ΝΑΙ** στην ανακύκλωση-λιπασματοποίηση των απορριμμάτων

- Επειδή **αποφεύγεται** μεγάλο μέρος των **περιβαλλοντικών επιπτώσεων** των απορριμμάτων.
- Επειδή **αποφεύγεται μέρος των φόρων** που αντιστοιχούν στο κόστος της περιβαλλοντικής βλάβης.
- Επειδή **δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας** σε τοπικό επίπεδο.
- Επειδή **εξοικονομούνται πόροι** (πρώτες ύλες και ενέργεια).
- Επειδή τα **οικονομικά και περιβαλλοντικά οφέλη** μπορούν να **κατανέμονται κοινωνικά δίκαια**, εφόσον η διαχείριση δεν γίνεται από ιδιωτική επιχείρηση, αλλά από φορείς των τοπικών κοινωνιών.

Μια κοινωνική διαχείριση των αστικών στερεών απορριμμάτων με το χαμηλότερο κόστος, με τις περισσότερες νέες θέσεις εργασίας, με την αποτελεσματικότερη προστασία του περιβάλλοντος και με κοινωνικά δίκαιη κατανομή του παραγόμενου πλούτου είναι αυτή που βασίζεται στους τρεις άξονες: μείωση-πρόληψη, επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση-λιπασματοποίηση, έτσι ώστε μια πολύ μικρή ποσότητα αδρανών απορριμμάτων να καταλήγει σε χώρο υγειονομικής ταφής υπολειμμάτων (ΧΥΤΥ).